

Archiwizacja Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
ul. Podmurna 93, tel. 0048 56 65 22 186
e-mail: fapak@wp.pl; www.zawacka.pl
NIP 56 16 25 127; REGON 870502736
KRS 00000 41692
Nr r- u 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

05-2011-H. Wittek - zaobserwowanie terenu

MEMORIAL

General Marii Wittek

POMOC
Z DOMU

++ fot. (ksero)
LEGIEC Stanisława
z d. Kręglewska
ps. "Stacha"

4136/WSK

++
SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — LEGIEC Stawisława.....

z d. Kwoźlewska.....

ps. „Stacha”.....

4136/WSK

I/1. Relacja ✓

I/2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące osoby relatora —

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację ✓

III/1 — Materiały dotyczące rodziny relatora —

III/2 — Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 — Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III/4 — Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 — inne... —

IV. Korespondencja —

.....
.....
.....
.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne —

VI. Fotografie ✓

I | 1 Relacja

- Relacja Ewy Legiec, córki Stanisławy, Warszawa 2008, mps (wyg.), k. 2, s. 1-2

I/111

Legiec Stanisława /Legec/^x

ps. "Stacha"

Ur. w 1916 r. w Warszawie, c. Franciszka Kręglewskiego i Eweliny z d. Rose. Ojciec jej był laborantem w SGGW przy ul. Rakowieckiej. Ukończyła Szkołę Rzemiosła Artystycznego prowadzoną przez Eugenię Bratkowską w Warszawie. W 1936 r. poślubiła Władysława Legieca pochodzącego ze Zwierzyńca Lubelskiego. Studiował on w Seminarium Nauczycielskim i był związany z ruchem komunistycznym. Wprowadził swoją żonę w szeregi KZMP.

Gdy w początku roku 1942 tworzyła się PPR i w swej odezwie programowej głosiła natychmiastową walkę z okupantem, Stanisława "Stacha" i Władysław "Tata" przystąpili do niej, opierając się na przedwojennych kontaktach. Zostali skierowani do pracy związanej, między innymi z pomocą dla Warszawskiego Getta. Współpracowali z Konspiracyjną Radą Pomocy Żydom oraz Żydowską Organizacją Bojową w Getcie. Podlegali bezpośrednio Franciszkowi Łęczyckiemu "Brodzie" /był to członek kom. dzielnicowego PPR-Powązki/.

Mieszkanie Legieców przy ul. Szczygłej 3/5 było punktem kontaktowym i jest wielokrotnie wymieniane w literaturze przedmiotu. W mieszkaniu tym przyjmowano bibułę, rozdzielano ją, a Stanisława "preparowała" odpowiednie walizki z podwójnym dnem. Jako łączniczka przenosiła broń, dokumenty, często w wózku swej córeczki. Przenoszeniem broni i dokumentów trudniło się również młodsze rodzeństwo Stanisławy: Zofia "Jasna" i Zygmunt "Zygmunt" Kręglewscy.

Na Szczygłej przyjmowano też zbiegów z Getta /szczególnie w okresie masowych wywozek Żydów do obozów śmierci/. Zaopatrywano ich w dokumenty, ubranie; starano się zmieniać powierzchowność uciekinierów, którzy byli następnie przerzucani do oddziałów partyzanckich.

Gdy w drugiej połowie 1943 r. Gestapo zaczęło poszukiwać Władysława Legieca, rodzina musiała uciekać z Warszawy; by uniknąć rozpoznania musieli przenosić się wielokrotnie. Władysław krażył między różnymi adresami. Dzięki ostrzeżeniu dozorca domu na Szczygłej uniknął kotła założonego przez Gestapo

I/1/2

w mieszkaniu.

Powstanie zastało rodzinę Legieców w Jabłonnej. Po wojnie Stanisława pracowała w Lidze Kobiet, okresowo też w swoim zawodzie jako dziwiarka. Zmarła 17.I.1975 r.

23 marca 1994 r. Stanisława i Władysław Legiecowie zostali pośmiertnie odznaczeni medalem Sprawiedliwych wśród Narodów Świata.

Bibliografia:

Bronisław Mark - "Powstanie w Getcie Warszawskim" wyd. Żydowski Instytut Historyczny 1953, ss. 342; ss.132, 189, 192, 202, 227, 276, 277, 292, 298, 305.

Franciszek Łęczycki - "Mojej ankiety personalnej punkt 35" Czytelnik, Warszawa 1969, ss. 408 s. 356, 357

Stanisław Januszewski - "Ze śmiercią w walizce" Książka i Wiedza, Warszawa 1976, ss.96

Teresa Prakerowa - "Konspiracyjna Rada Pomocy Żydom w Warszawie 1942-1945", Czytelnik Warszawa 1982, ss. 483; s. 346

x Niektóre źródła podają mylnie "Legec"

Relacja Ewy Legiec, córki Stanisławy i Władysława

Ewa Legiec

Warszawa, dn. 20.10.2008 r.

II Materiały uzupełniające relację
- Nekrologi S. Legięc, 1975r., k. l, s. 1

Ewa Legiec przekazuje
z prośbą o dołączenie
do życiorysów Mamy
i Cioci.

II/1

Odeszła od nas niezapomniana

Stanisława Legiec

Działacz konspiracyjnej Polskiej Partii Robotniczej,
mężny i ofiarny uczestnik akcji pomocy powstania
w getcie warszawskim.

Jej świetlana postać promieniująca głęboką ludz-
ką dobrocią i mądrością na zawsze pozostanie w
naszej pamięci.

Z Rodziną Zmarłej łączymy się w tym ciężkim
smutku

przyjaciele

W-344706-1

Dnia 17 stycznia 1978 r. zmarła po ciężkiej choro-
bie w wieku lat 59

Stanisława Legiec

Pogrzeb odbędzie się w dniu 21.I.78 r. o godz. 18
na Cmentarzu Komunalnym (d. Wojskowy)
córka i rodzina

N-202

Odeszła od nas niezapomniana

Stanisława Legiec

Działacz konspiracyjnej Polskiej Partii Robotniczej,
mężny i ofiarny uczestnik akcji pomocy powstania
w getcie warszawskim.

Jej świetlana postać promieniująca głęboką ludz-
ką dobrocią i mądrością na zawsze pozostanie w
naszej pamięci.

Z Rodziną Zmarłej łączymy się w tym ciężkim
smutku

przyjaciele

W-344706-1

T. 4136/105K

POKOC
ZYDOM

LEGIEC Stanisława
z d. Księglewska
ps. "Stacha"

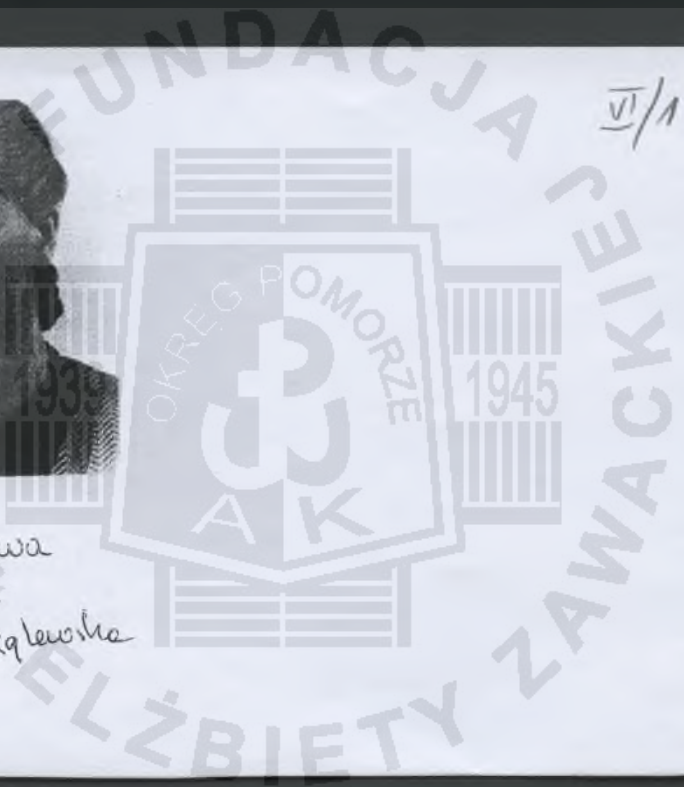
VI Fotografie

VI/1

Stowisława
Legiec
z d. Urzędniczek

LEGIEC Stanisława

